

Beslisnota voor de raad

Datum 21 november 2023

Openbaar

Onderwerp Wijziging gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio IJsselland
Versienummer 0.1

Portefeuillehouder P.H. Snijders
Informant Marcel Oldenburger / Rolf van Pijkeren
Afdeling Fysieke Leefomgeving
Telefoon (038) 498
Email M.Oldenburger@zwolle.nl

Financiële gevolgen

Betreft doel 7.2.2 We versterken de fysieke veiligheid door het voorkomen en tegengaan van branden, ongevallen, rampen, crises en gevoelens die daarmee samenhangen
Begroting wijzigen Nee
Dekking ten laste van

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief Veiligheidsregio IJsselland incl bijlage
2. Concept gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio IJsselland incl toelichting

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. In te stemmen met de concept gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio IJsselland;
2. Daarover geen zienswijze mee te geven aan het college B&W

Datum 6 november 2023

Toelichting op het voorstel

Inleiding

In 2022 heeft er een wetswijziging plaats gevonden van de wet gemeenschappelijke regelingen. De wijziging heeft tot doel de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. De kaderstellende en controlerende rollen die gemeenteraden hierbij hebben, worden daartoe versterkt.

De wijzigingen van de Wgr zijn onder te verdelen in drie categorieën:

1. De versterking van de positie van gemeenteraden bij besluitvorming in gemeenschappelijke regelingen.
2. De introductie van aanvullende controle-instrumenten voor gemeenteraden.
3. Het verbeteren van de positie van gemeenteraden met betrekking tot het functioneren van de regeling.

Daarnaast dateert de laatste wijzigingen van de huidige GR Veiligheidsregio uit 2017. Veiligheidsregio IJsselland onderzocht welke andere wijzigingen nodig zijn om de regeling up-to-date te maken.

Gezamenlijk proces invulling wetswijziging

Om invulling te geven aan de wetswijziging heeft het algemeen bestuur zich laten leiden door de uitkomsten van de werkconferentie op 21 april 2023. Deze werkconferentie was een initiatief van de griffiers kring IJsselland en de directie/bestuursecretarissen van de gemeenschappelijke regelingen waaraan alle gemeenten in IJsselland deelnemen (Veiligheidsregio IJsselland, GGD IJsselland, Omgevingsdienst IJsselland, Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland). Doel van de conferentie was om samen met raads- en (voor de Omgevingsdienst ook) statenleden de nieuwe wettelijke mogelijkheden te verkennen. Ook om een beeld te krijgen van wensen, die leven bij raads- en statenleden.

Tevens heeft een aantal malen notities van de griffiers kring IJsselland en de bestuursecretarissen toegestuurd gekregen. Hiermee hebben zij u geïnformeerd over de opzet en het te verlopen proces.

Planning komende tijd

- De wetgever heeft bepaald, dat gemeenten en samenwerkingsverbanden de GR-en moeten aanpassen voor 1 juli 2024. Dit leidt tot de volgende planning:
- Toezending voorgestelde wijzigingen en conceptregelingen aan de colleges en gemeenteraden: rond 16 oktober 2023 (met deze brief). De toezending aan de gemeenteraden gebeurt om de colleges te ondersteunen, want zij moeten de voorstellen gedurende acht weken voor een zienswijze aan de gemeenteraden voorleggen. Rekening houdend met de zienswijzetermijn voor de raden van 8 weken en voorbereiding richting college en met het oog op de stappen die nog volgen ontvangen we graag een reactie vóór 1 januari 2024.
- Bespreking van reacties en zienswijzen en van eventuele aanpassingen in de conceptregelingen: februari-maart 2024. Daarna toezending aan de colleges voor goedkeuring door gemeenteraden

Datum 6 november 2023

en besluitvorming in colleges. De termijn voor goedkeuring door de raden bedraagt 13 weken. Een snellere reactie is uiteraard ook mogelijk.

- Na de goedkeuring kunnen de colleges de wijzigingen van de GR-en vaststellen.
- Als in de vergadering van het AB van GGD IJsselland blijkt dat meer dan twee-derde van de colleges dit hebben gedaan kan het AB constateren dat de wijziging van de GR tot stand is gekomen.
- Gevolgd door bekendmaking in het kader van de Wet elektronische publicaties (Wep).

Beoogd effect

Een nieuwe geüpdatet gemeenschappelijke regeling die recht doet aan de doelen van de wetswijziging en de ontwikkelingen binnen de Veiligheidsregio IJsselland.

Argumenten

De wijzigingen zijn gericht op het versterken van de positie van de gemeenteraden

Ruim 75% van de gemeenten vindt regionale bestuursvormen belangrijk voor onder meer het behalen van bepaalde doelstellingen, het vergroten van de bestuurlijke slagkracht en/of het uitvoeren van bedrijfsvoeringstaken. Dat bleek de afgelopen jaren uit verschillende onderzoeken. De keerzijde is dat de gemeenteraad als lokale volksvertegenwoordiging meer op afstand komt te staan.

Volksvertegenwoordigers (gemeenteraden en raadsleden) ervaren vaak een te grote afstand tot gemeenschappelijke regelingen (GR-en). Gevolg is dat de democratische grondslag van dergelijke regelingen onder druk komt te staan.

Een groot deel van de voorgestelde wijzigingen is gericht op een goede invulling van de nieuwe wettelijke mogelijkheden om de positie van de gemeenteraden te versterken.

De samenwerking bij de werkconferentie was voor de vier GR-en in IJsselland reden om hun voorstellen op dit onderdeel onderling zoveel mogelijk af te stemmen. Resultaat zijn eensluidende voorstellen over:

Gemeenschappelijke (raads-) adviescommissie

Voor gemeenteraden bestaat de nieuwe mogelijkheid een adviescommissie in te richten. Zo'n commissie wordt ingesteld door het algemeen bestuur van een openbaar lichaam op een unaniem voorstel van alle betrokken raden.

Het voorstel vanuit de gezamenlijke werkconferentie is om samen met afgevaardigden van raden en colleges verkennen op welke manier(en) de betrokkenheid van raden bij de GR-en in IJsselland gestructureerd vorm en inhoud kan worden gegeven, zonder een regionale adviescommissie in te stellen, zoals de wet die noemt.

Overwegingen; met het voorstel heeft de raad formeel geen invloed op dit punt maar doordat het minder formeel is neemt ook de administratieve last voor de raadsleden af. Tegelijkertijd geeft de nieuwe wet hiermee wel mogelijkheden om haar invloed te vergroten welke nu niet ingevuld zal gaan worden.

Zienswijzeprocedure begroting

Datum 6 november 2023

Voor de ontwerpbegroting van een GR geldt al een zienswijzeprocedure, waarvan nu de termijn wordt verlengd van 8 naar 12 weken. Dit om de raden meer tijd te geven om de begroting te beoordelen. Afhankelijk van het moment van toezending van de ontwerpbegroting aan de gemeenteraden zal de zienswijzetermijn eindigen voor of in het zomerreces.

Er wordt voorgesteld om de ontwerpbegroting toe te zenden aan de gemeenteraden op een zodanig moment, dat de zienswijzetermijn voor het zomerreces kan worden afgerond. Met het voorstel wordt voldaan aan de behoefte zoals die is uitgesproken tijdens de werksessies.

Overige zienswijzen

In de gemeenschappelijke regeling moeten afspraken worden gemaakt over welk soort voorgenomen besluiten van het bestuur gemeenteraden hun zienswijze naar voren kunnen brengen en over de wijze waarop zij dit kunnen doen. Het staat de deelnemers vrij om af te spreken dat geen voorgenomen besluiten vatbaar zijn voor het geven van een zienswijze door de raden.

Veiligheidsregio IJsselland moet op grond van verschillende wettelijke regels zestien voorgenomen besluiten/documenten al voorleggen/toesturen aan de gemeenteraden. Dat brengt de veiligheidsregio tot het voorstel om daar nu geen andere voorgenomen besluiten aan toe te voegen. Wel wordt opgenomen, dat het algemeen bestuur bij andere voorgenomen besluiten om een zienswijze kan voorleggen aan de gemeenteraden.

Inspraak (participatie)

De wet verlangt een afspraak over participatie. De gedachte is, dat inwoners ook bij gemeenschappelijke regelingen in de gelegenheid moeten worden gesteld om hun mening over beleid of de uitvoering daarvan op een eenduidige wijze kenbaar te maken.

Er wordt voorgesteld om mogelijk te maken, dat ingezetenen van de deelnemende gemeenten en belanghebbenden;

- een verzoekschrift kunnen indienen bij het dagelijks bestuur;
- in een openbare vergadering van het algemeen bestuur het woord voeren over onderwerpen die geagendeerd zijn.

Evaluatie

In de GR moeten afspraken worden opgenomen over het evalueren van de GR. Dat kan ook de afspraak zijn, dat evaluatie niet nodig is. Indien behoefte bestaat aan periodieke evaluatie kunnen de deelnemers daar zelf invulling aan geven. Er zijn geen wettelijke voorschriften voor de inhoud van evaluatie.

Vanuit de Veiligheidsregio stelt men voor om een evaluatie van de regeling of één of meer onderdelen te koppelen aan een besluit van het algemeen bestuur. Bijvoorbeeld als meerdere deelnemers daarom verzoeken. Het dagelijks bestuur zal dan een evaluatievoorstel aan de deelnemende colleges voorleggen.

Actieve informatieplicht

Er moeten afspraken worden gemaakt over de wijze, waarop de GR inhoud gaat geven aan de actieve informatieplicht: het uit eigen beweging informatie verschaffen aan de raden.

Datum 6 november 2023

Om hier goed invulling aan te geven geeft de Veiligheidsregio de opdracht aan het algemeen bestuur, dagelijks bestuur en de voorzitter om de raden van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen te geven die zij nodig hebben voor de uitoefening van hun taken. Deze inlichtingen worden schriftelijk of digitaal verstrekt.

Uittreding

De wettelijke regels voor de GGD en Veiligheidsregio IJsselland wijzen aan welke gemeenten onder deze regio's vallen. De regionale samenwerking kent daarmee een verplichtend karakter. Uittreding op eigen initiatief is zonder wetwijziging niet mogelijk. Op het moment dat er wetwijzigingen optreden die gevolgen hebben voor de indeling van gemeenten binnen de regio's kan formele uittreding wel aan de orde zijn. Daarom is het noodzakelijk om, zoals de WGR aangeeft, voorschriften op te nemen over uittreding voor het geval dit in de toekomst alsnog aan de orde is.

Up-to-date maken van de gemeenschappelijke regeling VRIJ

Het is nodig om de gemeenschappelijke regeling van VRIJ up-to-date te maken in verband met veranderingen in wettelijke regels en om tegemoet te komen aan behoeften van de gemeenten.

Andere taken en bevoegdheden van VRIJ

Om aan landelijke afspraken en ontwikkelingen te kunnen voldoen nemen ze de regie op taken van Bevolkingszorg. Tevens het op verzoek adviseren van gemeenten over veiligheid van evenementen toevoegen. Dit gebeurt al jaren, maar is niet specifiek vastgelegd en het voorstel is om dat nu op te nemen zodat het ook dusdanig geborgd is.

Ambtelijke organisatie

Aanpassing van enkele regels zodat ze ook kunnen gelden ingeval de Wnra van toepassing mocht gaan worden. Een bepaling over instructies voor bepaalde functies is niet meer nodig. De veiligheidsregio beschikt nu over uitgebreide functieprofielen, ook voor de bedoelde functies.

Begrotingswijzigingen

In de praktijk geven de door Veiligheidsregio IJsselland voorgelegde begrotingswijzigingen nauwelijks aanleiding om een zienswijze in te dienen. Toch geeft behandeling ervan de gemeenten en de GR-en veel werk. Doel is om deze hoeveelheid werk te beperken. Dat mag en kan door in de GR op te nemen, dat besluiten tot wijziging van de begroting, die niet leiden tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage, niet om een zienswijze voorgelegd hoeven te worden aan de raden. Uitgangspunt daarbij is, dat de dienstverlening en uitvoering van taken op koers blijven. Belangrijke begrotingswijzigingen blijven altijd voorgelegd worden. Dit sluit ook aan bij de andere drie voorliggende GR-en.

Rekeningresultaat

In de GR VRIJ staan nu geen afspraken over de besluitvorming over het rekeningresultaat, dat wordt bepaald bij vaststelling van de jaarrekening. De financiële verordening van de veiligheidsregio geeft aan, dat het dagelijks bestuur de jaarstukken en het bestemmingsvoorstel van het rekeningresultaat ter vaststelling voorlegt aan het algemeen bestuur. Deze bepaling beoogt de bestaande praktijk met de besluitvorming van het algemeen bestuur over het rekeningresultaat vast te leggen.

Datum 6 november 2023

Risico's

Niet van toepassing

Financiën

Niet van toepassing

Communicatie

Na besluitvorming in de gemeenteraad zal de Veiligheidsregio daar over geïnformeerd worden

Vervolg

Nadat iedere deelnemer aan de GR de mogelijkheid heeft gehad om zienswijzen in te dienen over de voorgestelde wijzigingen van de GR, zal het bestuur van de GR op die zienswijzen reageren en daar de gewijzigde GR (mogelijk) op aanpassen. Daarna zal de gewijzigde GR nogmaals aan uw raad worden voorgelegd, met het verzoek om hiermee in te stemmen. Beoogde datum van inwerkingtreding van de wijzigingen is voor 1 juli 2024.

Openbaarheid

ja

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer